

TEZĂUR LITURGIC
18 DECEMBRIE

**VIATA
SF. MUCENIC
SEBASTIAN
DE LA ROMA**

ROMAN, 1993

18 DECEMBRIE

VIATA SF.MUCENIC

SEBASTIAN DE LA ROMA

Sfântul Sebastian, bărbatul cel binecredincios, s-a născut în cetatea Narvoniei, iar în Mediolan a crescut și a învățat carte. El era atât de plăcut și iubit paginilor împărați Dioclețian și Maximian, încât l-au făcut voievod al ostașilor lor celor mai de aproape și i-au poruncit ca totdeauna să fie înaintea lor, pentru că era bărbat viteaz și priceput, plin de înțelepciune, în cuvinte adevărat și în judecăți drept, iar în sfaturi mai înainte văzător. În lucrurile cele ce i se încredințau lui și în slujbe era credincios și cu bărbăție, însemnat în bunătate și în toată rânduiala obiceiurilor era foarte ales. Pe acesta îl cinsteau ostașii ca pe un părinte și toți cei din palatul împărătesc foarte mult îl iubeau și îl cinsteau, căci era cinstitor de Dumnezeu, adevărat și om drept; că pe care îl miluise Dumnezeu cu darurile sale, acela de toți să se iubească și să se cinstească.

În toate zilele sluja lui Hristos cu osârdie, rugându-se și păzind sfintele Lui porunci. Și aceasta o făcea în taină, ca să nu afle paginii împărați credința lui în Hristos; nu de munci

temându-se, nici iubind averea, ci numai pentru aceasta tănuia sub hlamida stăpânirii pământești pe ostașul lui Hristos, ca să ajute creștinilor, care în acea vreme erau foarte izgoniți și munciți. Pentru că pe care nu putea să-i ceară și să-i elibereze din legături și din munci, nici să le facă vreo ușurare, pe aceia îi întărea cu cuvinte folositoare, ca să-și dea sufletele cu bărbăție pentru Domnul lor, cu al Căruia sânge erau răscumpărați și să-și verse sângele lor privind către veșnicele răsplătiri, care vor fi după muncile vremelnice de aici. Apoi se sârguia a câștiga lui Dumnezeu sufletele pe care diavolul se nevoia a le răpi spre pierzare.

Deci, precum grăiește Scriptura, întărind mâinile cele slabe și genunchii cei slăbănogiți ai credincioșilor și pe cei slabi la suflet, care se îndoiau și se temeau de munci, pe aceia îi învăța și-i făcea să fie cu bărbăție și îi deștepta către nevoință. Apoi, văzând pe mulți înaintea sa nevoindu-se și alergarea săvârșindu-și și credința nevătămată în muncile cele grele păzindu-și și către primirea cununilor celor veșnice mergând - se aprindea însuși cu dorința de a pătimi pentru Hristos și aștepta până când îi va arăta lui Domnul vreme lesnicioasă spre aceasta. Deci, a dobândit vremea întru care nu i-a mai fost cu puțință a tăinui văpaia dragostei și a râvnei celei dumnezeiești ce ardea înăuntru și cu dinadinsul s-

a arătat pe sine tuturor cine era; căci n-a răbdat mai mult a se ascunde lumina în întuneric. Și a fost vremea aceea astfel:

Doi bărbați cinstiți și de bun neam, Marchelin și Marcu, frați după trup și împreună născuți, au fost prinși mărturisind pe Hristos și mult timp au fost ținuți legați. La aceștia adeseori mergea fericitul Sebastian și îi mângâia pe dânșii, vorbind despre sfânta credință și despre cele folositoare, sfătuindu-i să se lepede de înșelăciunile lumești cele degrabă trecătoare și să nu se teamă de muncile cele vremelnice. Iar ei, ascultând sfatul lui cel sănătos, răbdau cu bărbăție rănilor cele aduse asupra-le de către cei ce-i chinuiau și erau neclintiți în credință; apoi au fost osândiți la tăiere cu sabia.

Dar s-a dat astfel de poruncă, că, dacă într-acel ceas, când vor pleca capetele sub sabie, vor vrea să jertfească zeilor, apoi să-i elibereze la casele lor, la părinți, la familiile și copiii lor, căci încă erau vii părinții lor. Pe tată îl chema Tracvilin, iar pe mamă o chema Maria, fiind amândoi bătrâni. Și au rugat părinții și toți ai casei lor pe Agresta Hromatic, eparhul cetății Romei, să mai îndulcească zilele vieții lui Marchelin și a lui Marcu treizeci de zile, în care timp ar putea să-i sfătuiască să se închine zeilor, pentru că părinții, femeile și tot neamul lor, erau într-un întunericul relei credințe păgânești.

Deci, dându-le vremea cea cerută, i-au înconjurat părinții, femeile, copiii, rudeniile și prietenii lor, cu multă tânguire rugându-i să se miluiască pe ei și pe aceștia și să facă după plăcerea împăraților.

Tatăl lor, intrând în temniță, se tânguia, zicându-le: „O! fiii mei prea iubiți, nu vă pare rău de ticăloasele mele bătrâneți? Care alt toiaș și ajutor al bătrâneților mele voi avea eu? Cine mă va căuta pe mine lipsitul într-o slăbiciune mea? Cine îmi va îngropa ticălosul meu trup și cine va moșteni averile mele? Fie-vă jale și milă de mine, tatăl vostru, o, fiii mei, care v-am născut și v-am crescut. Pentru ce vă duceți de voia voastră la moarte? Pentru ce nu vă întristați de tinerețile voastre, de bătrânețile mele, de femeile voastre și de copiii care jelesc în tot ceasul fără mângâiere? Pentru ce vă lipsiți de toate cele frumoase ale lumii, de viața cea preadulce și să mânânce vrăjmașii bogăția voastră, iar eu să mă păgubesc într-o zi de toată averea, de viață, de fii și de lumina ochilor mei”.

Zicându-le acestea, tatăl a început împreună cu maica lor a se boci fără mângâiere, smulgându-și părul capului și fața zgîriindu-și-o, zicând: „Aduceți-vă aminte, fiii mei prea iubiți, de ostenele ce am suferit, născându-vă, legănându-vă,

crescându-vă și hrănindu-vă, eu, ticăloasa de mine”.

Acestea și multe altele ziceau părinții lor, ca să-i pornească către milostivire și împreună pătimire. Femeile lor plâneau și se boceau asemenea și, purtând copiii lor în brațe, ziceau: „Soții noștri prea iubiți! Pentru ce vă arătați către noi și către voi atât de nemilostivi? Dacă ați avut o socoteală că aceasta nebună, ca să vă omorâți fără de vreme și în zadar, pentru o nădejde deșartă a vieții ce va să fie, care nu știți de este adevărată, pentru ce ne aruncați pe noi în munci? Cum vom vedea noi moartea voastră cea amară și nedreaptă? Cum vom suferi văduvia noastră, ticăloasele de noi? Cum vom hrăni pe copiii voștri? Fie-vă milă și vă îndurați de noi! Dacă nu vă este milă de trupurile voastre, apoi omorâți-ne pe noi mai întâi, ca să nu vedem sfârșitul vostru, căci nici o zi nu voim să trăim în urma voastră, ci vom ruga pe schingiuitori să ne taie și pe noi cu aceeași sabie. Sau, dacă nu ne vor asculta, noi înșine ne vom tăia singure”.

După ce au zis acestea, femeile, rudeniile și prietenii lor, au făcut pe mulți ascultători să lăcrimeze; și, mai ales, mucenicilor – ca niște oameni și ei trup fiind – li s-a făcut milă de femeile și copiii lor și vărsau multe lacrimi.

Atunci Sfântul Sebastian, care se întâmplase acolo în acea vreme, văzându-i pe ei aproape de cădere și de pierzare a sufletelor, fiindu-i milă de dânșii, apoi, cunoscând că și vremea mărturisirii sale a sosit ca și altora să ajute și singur să iasă la nevoiea pătimirii, a făcut semne tuturor să tacă și a zis: „O, ostașii lui Hristos cei tari! O, luptători prea iscușiți ai oștirii celei dumnezeiești! Iată că și prin tăria sufletelor voastre și cu bărbăție v-ați apropiat de biruință. Iar acum, pentru ticăloasa momire de la ai voștri, voiți a lepăda jos cununile cele veșnice? Să învețe prin voi bărbăție ostașii lui Hristos a se înarma cu credință. Să nu voiți a vă lepăda semnul biruinței voastre, pentru lacrimile femeii și nu slăbiți punerea picioarelor voastre pe grumajii vrăjmașilor, pentru că nu, iarăși luând putere, să se ridice spre război, care, deși întâi era cumplit asupra voastră, mai pe urmă însă mai cumplit se va arăta.

Deci ridicați, în pătimirile acestea pământești, cu preaslăvire, steagurile nevoinei voastre și nu vă lipsiți de Hristos pentru o nefolositoare tânguire copilărească. Căci aceștia pe care îi vedeți plângând, s-ar fi bucurat acum de ar fi știut cele ce știți voi; căci ei socotesc că numai această singură este viața, care, luând sfârșit, nici o parte nu rămâne celui viu, trupul fiind mort. De ar fi știut că este altă viață fără de moarte și fără de durere, în

care împărtășește bucuria cea de-a pururea, cu adevărat s-ar fi sârguit împreună cu voi a merge către aceea și viața aceasta vremelnică întru nimic socotind-o, pe cea veșnică ar fi poftit-o. Pentru că viața aceasta de acum este degrabă trecătoare și atât de nestatornică, încât nici către cei ce o iubesc pe ea nu poate vreodată să-și păzească credința; căci, de la începutul lumii, cei ce au nădăjduit spre dânsa s-au păgubit și pe toți cei ce au poftit-o, i-a înșelat; apoi și-a bătut joc de toți cei ce s-au mândrit cu dânsa, pe toți i-a mințit și pe nici unul nu l-a făcut cu nădejde; în fine, cu totul s-a arătat că este minciună. O! de-ar fi umblat numai cu minciuna și să nu se fi dus în rătăcirea cea cumplită! Dar ce este mai amar, că viața aceasta pe iubitorii ei îi duce către toată fărădelegea. Aceasta pe iubitorii de pânțecă îi îndulcește cu îmbuibare și cu băutură. Pe iubitorii de patimi, la desfrânare și la toată necurățenia îi îndeamnă.

Viața aceasta îndeamnă pe tâlhari să fure, pe cel mânios să se iuțească, pe cel mincinos să înșele. Aceasta seamănă între bărbați și între femei despărțire; între prieteni, vrajbă; între cei blânzi, gâlceavă; între cei dreپți, nedreپtăți; între frați, sminteli. Aceasta ia de la judecători judecata dreaptă, de la cei curați, întreaga înțelepciune; iar de la meșteri, cinstea și, ca să nu pomenim pe cele mai cumplite ale ei, apoi ea duce către mari fapte

rele pe iubitorii săi, încât uneori ucide frate pe frate, fiu pe tată și prieten omoară pe prieten. Oare cu a cui îndemânare se fac acestea? Cu al cui sfat? Cu ce fel de nădejde și gând se săvârșesc niște fărâdelegi ca acestea?

Oare nu pentru viața aceasta de acum, pe care prea mult iubind-o, oamenii se urăsc unul pe altul? Pentru că fiecare își caută lui singur petrecerea cea mai cu bune plăceri. Căci pentru ce înjunghie tâlharul pe călător, bogatul năpăstuiește pe cel sărac, cel mândru face strâmbătate celui smerit și cel vinovat de tot răul gonește pe cel nevinovat? Cu adevărat toate răutățile acestea le lucrează cei ce slujesc vieții acesteia de acum, care poftesc a petrece și a se îndulci cu dragostea ei multă vreme; ea, sfătuind la toate răutățile pe poftitorii și slujitorii săi, îi dă pe ei fiicei sale celei născute dintr-însa, adică morții celei veșnice, în care au căzut și oamenii cei dintâi pentru aceasta. Căci, creați fiind spre câștigarea vieții celei veșnice, s-au dat pe sine întru dragostea vieții vremelnice; apoi s-au făcut robi plăcerii pântecului și tuturor dulceațelor. După aceea au căzut în iad, nimic neducînd cu ei din bunătățile cele pământești. Această viață de acum vă înșală pe voi, o, prieteni iubiți?”.

Apoi a zis către părinții mucenicilor: „Pe acești iubiți ai voștri, care merg către viața cea veșnică, să-i întoarceți înapoi cu sufletul vostru cel nedrept? Aceasta vă invită pe voi o! cinstiți părinți, ca să dați înapoi cu tânguirile voastre cele fără de socoteală pe fiii voștri care aleargă către ostășirea cea cerească, către cinstea cea nestricată și către prietenia Împăratului celui veșnic?. Aceasta vă silește pe voi, o! femei ale sfinților, ca prin momelile voastre să răzvrătiți mințile cele mucenicești și să-i abateți de la scopul lor cel bun? Prin sfătuirile voastre le mijlociți moarte în loc de viață și robie în loc de mântuire. Pentru că, de se vor învoi cu sfaturile voastre, apoi puțină vreme vor viețui cu voi, iar după aceea va fi nevoie a se despărți de voi; și astfel se vor despărți, încât nu veți putea să vă mai vedeți unul cu altul acolo, fără numai în muncile cele veșnice, unde văpaia arde sufletele necredincioșilor, unde șerpii tartarului mănâncă buzele hulitorilor, unde aspidele rup piepturile închinătorilor de idoli, unde este plânsul cel amar și suspinarea cea grea, unde nu se mai contenește tânguirea în munci.

Deci dați loc acestora ca să scape de muncile acelea, după aceea sîrguiți-vă și voi a vă izbăvi de acelea, spuneți-le iarăși a se sârgui către cununa cea gătită lor. Nu vă temeți, căci nu se despărțesc de voi, ci merg ca să vă gătească vouă în cer

lăcașuri strălucite, întru care cu dâșii și cu fiii voștri vă veți sătura de bunătățile cele veșnice. Dacă aici vă mângâie casele cele frumoase de piatră, cu cât mai vârtos vă vor mângâia pe voi frumusețile curților celor de sus, unde mesele de aur curat strălucesc, unde cămărilor sunt zidite din pietre scumpe, cu mărgăritare împodobite și cu slavă strălucite; unde-s grădinile de-a pururea înflorite cu flori neveștejite, unde-s câmpuri verzi și îndestulate cu izvoare de ape dulci; unde văzduhul este întodeauna cu mireasmă bună negrăită, unde este ziua cea neînserată, lumina cea neapusă și bucuria cea nesfârșită; unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, nici un fel de vedere urâtă, nici o grea mirosire, nici o auzire a vreunui glas de întristare, de plângere și de înfricoșare. Ci toate se văd frumoase, toate au miros ca niște aromate, toate se aud înveselitoare. Acolo cânta neîncetat cetele îngerilor și ale arhanghelilor, slăvind pe Împăratul cel fără de moarte într-un glas.

Deci, pentru ce să treceți cu vederea o viață ca aceasta și să o iubiți pe cea vremelnică? Au doară pentru bogății? Acelea pier degrabă, iar cei ce voiesc a le avea lângă ei veșnic, să audă ce răspund către dâșii bogățiile lor: așa ne iubiți pe noi, ca să nu ne despărțim de voi niciodată; însă a merge în urma voastră, după ce muriți voi nu putem; iar a merge înaintea voastră, viețuind voi, putem; însă

numai dacă ne veți porunci voi, adică de ne veți trimite înaintea voastră. Lacomul împrumutător și lucrătorul de pământ cel osârduitor să vă fie vouă chip, căci acela dă omului aur în datorie, că îndoit să ia de la dânsul; iar celălalt, feluri de semințe seamănă în pământ, ca să le poată lua însutit. Deci datornicul dă împrumutătorului îndoit aurul său și pământul crește sămânța semănătorului însutit; iar bogățiile voastre pe care le veți încredința lui Dumnezeu, oare nu le va da vouă îndoit de multe?

Astfel trimiteți acolo bogăția voastră înainte și apoi sîrguiți-vă a merge și voi degrabă. Pentru că ce folosește viața aceasta vremelnică? De ar trăi cineva o sută de ani și apoi când va veni ziua cea de pe urmă, au nu se văd toți anii cei trecuți și toate dulcețile vieții, ca și cum n-ar fi fost niciodată? Numai că rămân niște urme ca ale unui călător străin, care ar fi găzduit la noi într-o zi. O! cu adevărat nebunul și acela care nu știe nici unele din aceste bunătăți, numai acela nu poate iubi această viață prea frumoasă. Cu adevărat al celui fără de pricepere este lucrul acesta a se teme de pierderea acestei vieți pieritoare, spre a primi pe cea pururea viitoare, întru care îndulcirile, bogățiile și veseliile se încep, ca să nu se sfârșească niciodată, ci fără sfârșit rămân în veci. Căci cel ce nu voiește să iubească o viață ca aceasta pururea

fiitoare, acela și pe aceasta vremelnică în deșert o pierde și cade în moartea cea veșnică. Apoi se ține legat în iad, unde este focul cel nestins, supărarea cea de-a pururea și muncile cele neîncetate, unde viețuiesc duhuri cumplite, cu capete de șerpi, ai căror ochi slobod săgeți de foc, ai căror dinți sunt mai tari ca fildeșul, cu cozile de scorpie, cu glasuri ca ale leilor răcnesc și numai la vedere sunt înfricoșătoare și aduc mare frică, durere cumplită și moarte amară.

O! de-ar fi cu puțință a muri într-acele înfricoșări și munci, dar ce este mai cumplit, căci de aceea viețuiesc ca să moară neîncetat. Pentru aceea nu se mistuiește până în sfârșit, ca fără de sfârșit să se muncească. De aceea rămân întregi ca în veci să se învenineze de mușcărilor balaurilor. Apoi mădulările cele mușcate iarăși se înnoiesc, ca iarăși, să fie spre mâncarea șerpilor celor înveninați și a viermilor celor neadormiți.

O! prieteni, o cinstite femei ale sfinților! Nu doriți a întoarce această doime sfântă de la viața cea fără de sfârșit, către acel fel de moarte înfricoșată și fără de sfârșit! Nu-i atrageți de la bucurie către tânguire! Nu-i sfătuiți a merge de la lumină la întuneric! Nu-i chemați de la odihna cea dulce la muncile cele amare! O! doime sfântă, Marcheline și Marcu! Nu vă lăsați să vă înșele dușmanul cel

viclean care v-a adus o ispită că aceasta prin casnicii voștri! Nu vă aruncați în muncile cele nesfârșite și nu vă dați în mâinile diavolului! Nu vă înșelați cu dragostea acestei vieți vremelnice, cu frumusețile acestei lumi văzute și dulcelele cele deșarte ale vieții! Nu vă lăsați biruiți de rugămintea părinților, de tânguirea femeilor, de lacrimile copiilor, de momelile prietenilor și ale rudeniilor! Aduceți-vă aminte de cuvintele Domnului: Vrăjmașii omului sunt casnicii lui. Căci nu ne sunt prieteni aceștia care ne despart pe noi de Dumnezeu, ci vrăjmași. Dragostea lor către noi nu este adevărată, ci mincinoasă, de vreme ce dragostea lui Dumnezeu și împărăția cerurilor cea gătită celor ce iubesc pe Dumnezeu o jefuiesc și de atâtea bunătăți ne lipsesc pe noi.

Deci, nu lăsați ca să vă ia din mâini plata aceea pentru care v-ați ostenit atâta! Căci iată, cu adevărat că și cum în mâinile voastre țineți acum bunătățile cele gătite vouă. Iată, acum stați lângă ușile cămării celei cerești. Iată, acum cununile vi s-au împletit și Hristos, puitorul de nevoie, vă așteaptă ca să vă încununeze și să vă preamărească înaintea sfinților îngeri. Iată, acum a sosit sfârșitul alergării voastre. Deci, nu vă întoarceți înapoi ca femeia lui Lot, ca să nu vă faceți stâlp neînsuflețit, căci veți pierde sufletele voastre. Nu vă întoarceți cu mai multă dragoste

către părinți, către femei, către copii, ca să nu fiți nevrednici de Hristos, care a zis: Cel ce iubește pe tatăl său sau pe maică-sa, sau pe fiu sau fiică, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine. Să nu fiți așa de nepricepuți, ca după ce ați început cu duhul, acum să sfârșiți cu trupul. O! de aș fi avut parte de Hristos, Dumnezeuul meu, ca mai înainte de voi, să-mi vărs sângele pentru El; ca voi să fi privit la pătimirea mea și moartea mea să vă fi fost vouă pildă spre a vă pune sufletele pentru Domnul vostru și al meu!”.

Acestea și altele multe grăind Sfântul Sebastian, îndată l-a strălucit o lumină dumnezeiască din înălțime și fața lui era ca a îngerului, încât s-au spăimântat necredincioșii de slava feței lui. Apoi au fost văzuți de unii șapte îngeri, îmbrăcând pe fericitul Sebastian cu haină strălucită și un tânăr prea frumos, zicându-i: „Tu, totdeauna vei fi cu mine”. Acestea s-au făcut în casa lui Nicostrat, unde erau închiși Marchelin și Marcu. Iar femeia lui Nicostrat, cu numele Zoe, care de șase ani își pierduse glasul dintr-o boală cumplită, a rămas mută, dar puterea auzului și a înțelegerii o avea nevătămată. Aceasta, auzind toate cele grăite de Sebastian și înțelegându-le bine, apoi, văzând și strălucirea feței lui, a căzut la picioarele lui, rugându-l să i se dezlege limba ei. Iar fericitul a zis: „De sunt rob al lui Iisus Hristos și de sunt

adevărate toate cele ce a auzit această femeie din gura mea și prin ele a crezut, să poruncească Domnul meu, ca să se dezlege buzele și limba, precum odinioară a proorocului Zaharia”.

Acestea zicând, a făcut semnul Sfintei Cruci peste gura femeii și îndată ea a început a vorbi cu mare glas zicând: „Fericit ești tu, binecuvântat este cuvântul gurii tale și fericiți sunt cei ce cred prin tine în Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu. Că eu am văzut cu ochii mei pe înger, pogorându-se din cer către tine și ținând o carte deschisă înaintea ochilor tăi, din care citeai cuvântul tău. Deci, binecuvântați sunt cei ce cred cele grăite de tine și blestemați sunt cei ce se îndoiesc măcar de un cuvânt din cele auzite. Că precum luceafărul răsare și izgonește întunericul nopții și aduce lumină ochilor tuturor, așa lumina cuvintelor tale a gonit toată întunecarea, atât a neștiinței, cât și a orbirii mele și mi-a răsărit ziua cea luminată a credinței celei drepte; apoi ai deschis amuțirea de șase ani a gurii mele, spre lauda lui Dumnezeu”.

O minune ca aceea văzând toți cei ce erau acolo, s-au plecat spre a crede în Hristos. Iar Nicostrat, bărbatul Zoi, văzând atâta putere a lui Hristos, a căzut la picioarele sfântului, cerând iertare că prin porunca împăratului a ținut legați și închiși pe cei doi. Și, luând legăturile de fier din mâinile lor, le

cuprinse genunchii și-i rugă a merge liberi. Apoi zise: "O! cât aș fi fost de fericit dacă aș fi putut să fiu legat pentru sănătatea voastră; căci, cu vărsarea sângelui meu pentru voi, aș fi spălat păcatele mele și, izbăvindu-mă de moartea cea veșnică, aș fi dobândit viața aceea care a voit a ne-o vesti Dumnezeu, prin gura domnului Sebastian".

Iar când ruga pe sfinți să meargă la ale lor, i-au zis aceia: „Paharele pătimirilor noastre nu voim a le lăsa ție; iar Domnul nostru Iisus Hristos este bogat și îndurat; El este puternic să te învrednicească și pe tine de un pahar ca acesta, dacă cu adevărat îl poștești. Că de vreme ce vouă necrezând încă, vi s-a dăruit lumina cunoștinței adevărului, cu cât mai vârtos acum, crezând tot ceea ce veți cere, vi se va da; pentru că dumnezeiasca bunătate totdeauna este gata a da în dar cele dorite, mai ales celor care cred în El fără îndoială. Credința voastră, acum din învățătură s-a început. Și într-un ceas ați învățat ceea ce ar fi putut cineva să învețe într-un an. Și precum vedem, nimic nu vă oprește pe voi cei ce credeți în Domnul nostru a fi gata de a muri pentru El. Nici părinții, nici fiii, nici bogățiile, ci îndată treceți cu vederea cele ce ați iubit totdeauna și căutați ceea ce niciodată nu știați, alergând pe cărările cele neștiute, căci îndată ați venit către Hristos și prin dorință ați intrat acum în cele cerești, de vreme ce nici o mângâiere nu căutați pe

pământ! O! cât de mare laudă este lucrul acesta! O! cât este de următor faptei bune! Dar cu Hristos nu v-ați unit în apa Botezului, apoi începuturile ostășirii n-ați văzut și acum luați arme pentru Împăratul Cel adevărat și pe ostașii Lui dezlegându-i din legături, singuri vă faceți ai Lui; iar pentru cei ce vor să fie omorâți, nu vă temeți singuri a vă da la moarte”.

Zicând acestea, sfinții s-au umilit toți în inimile lor și plângeau, căindu-se de neștiința lor cea de mai dinainte pentru că voiau să întoarcă pe ostașii lui Hristos de la nevoia cea bună. Atunci a zis Marcu: „Învățați-vă, o! părinți prea iubiți, o femei și prieteni, învățați-vă a sta cu bărbăție împotriva vrăjmașului, luând pavăza credinței, cu care veți putea stinge săgețile cele aprinse ale dușmanului. Scoală-se și iuțească-se asupra noastră slugile diavolului, ori cu ce muncă vor voi, rupă trupurile noastre, că trupul îl vor putea omorî, dar sufletul, cel ce se luptă pentru biruință, nu-l vor putea birui. Iar pentru uciderea și ruperea trupului să nu băgăm seamă, pentru că mai slăviți îi fac pe ostași rănilor ce se primesc pentru Împăratul ceresc. Se iuțește asupra noastră diavolul cu mare mânie, căci singur se muncește văzând răbdarea noastră; aduce asupra noastră felurite munci și ne îngrozește cu multe chinuri, pentru a ne înfricoșa și a ne rupe de la nevoia cea bună. Și unde nu

sporește nimic cu muncile, acolo cu vicleșug momește; făgăduiește viață, ca pe viață s-o ia; făgăduiește cinste, ca să necinstească; făgăduiește bogății, ca să sărăcească; dă slavă, ca să umple de rușine; făgăduiește neîntristare, ca să arunce în primejdie și necaz neîncetat.

Acestea sunt războaiele lui meșteșugite, acestea sunt sfaturile cele amăgitoare ale lui, adică a scoate trupul din munci, iar pe suflet a-l omorî cu păcatele. Iar noi să mergem împotriva lui, să trecem cu vederea trupul, ca să ajutăm sufletul; că pentru ce să ne temem a muri vremelnice, nădăjduind a vieții veșnice? Pentru ce să ne fie jale de această viață, nădăjduind a dobândi pe cea bună? Să se teamă că vor muri acei care nu vor vedea viața în veci. O! cât de mulți iubitori ai acestei vieți, întâmplarea fără de veste i-a pierdut! Fulgerul i-a lovit, marea i-a înecat, prăpăstiile i-au înghițit, sabia i-a înjunghiat. Și pe această viață cu durere au pierdut-o, ticăloșii, iar pe cealaltă nicidecum n-au aflat-o. Deci aceia să se tânguiască pentru viața aceasta, aceia să se cutremure de moarte. Iar nouă ce durere să ne fie de moarte și ce purtare de grijă să avem pentru viața aceasta? Noi, care avem viață gătită de la Iisus Hristos și bunătați nevăzute de ochi, neauzite de urechi și neajunse la minte”.

Grăind Sfântul Marcu acestea, toți se înaripară cu dorința vieții ce va să fie, iar de aceasta de acum se îngreșau. Toți se aprindeau cu dragostea lui Hristos, iar lumea au început să o urască și mulțumeau lui Dumnezeu că le-a luminat întunericul și le-a deschis ochii minții și, scoțându-i din calea pierzării, le-a arătat calea mântuirii. Și așa, cei ce veniseră ca să întoarcă pe sfinții mucenici de la Hristos, s-au întors singuri către Hristos. Și cei ce așteptau să vâneze pe alții în pierderea lor, singuri s-au vinat spre mântuire. Iar Nicostrat, cu femeia sa Zoe, stăruiau zicând: „Nu vom mânca, nici nu vom bea, de nu ne vei da taina credinței creștinești”.

Sfântul Sebastian i-a zis: „Schimbă-ți cinstea ta și începe mai vârtos a fi slujitor al lui Hristos, decât eparhului. Deci ascultă sfatul meu: Pe toți câți îi ai prin legături și prin temnițe adună-i la un loc, că eu voi chema pe preotul lui Dumnezeu și de la acela te vei învrednici Sfintelor Taine, împreună cu toți care vor voi să creadă. Că dacă diavolul se sânguiește atât de mult spre a întoarce de la Hristos pe sfinții săi robi, cu atât mai vârtos suntem datori a ne sângui să scoatem de la diavol, pe aceia care cu nedreptate i-a făcut ai săi și să-i dăm iarăși Ziditorului”. Nicostrat răspunse: „Dar pot să se dea sfintele tâlharilor, celor osândiți la moarte și celor fărădelege?”. Sebastian zise:

„Mântuitorul nostru a venit pentru cei păcătoși în lume și a arătat taina Botezului, prin care se spală păcatele și fărădelegile omenești și se dă darul cel dumnezeiesc. Deci, la începutul întoarcerii tale, acest dar să aduci lui Dumnezeu: îngrijește-te pentru mântuirea altora și-ți va fi ție ca răsplătire o cunună mucenicească, având împreună cu tine flori neveștejite de multe fapte bune”.

Auzind acestea Nicostrat, a mers la Claudie logofătul și i-a poruncit ca să trimită la casa lui pe toți cei ferecați cu fiare. Punându-i înaintea, Sfântul Sebastian le-a dat cuvânt de învățătură mântuitoare. Apoi sfântul, aflându-i pe dânșii plecați spre a crede și lesnicioși spre a primi darul cel dumnezeiesc, a poruncit să-i dezlege din legături pe toți. După aceea a mers la Sfântul Policarp, preotul, care se ascundea pentru prigoană și i-a spus lui toate cele ce s-au făcut. Sfântul Policarp, mulțumind lui Dumnezeu, a mers cu Sebastian în casa lui Nicostrat și, văzând adunarea celor ce crezuseră în Dumnezeu, a zis: „Fericiți sunteți voi toți care ați ascultat cuvântul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, care a zis: Veniți către Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre; căci jugul meu este bun și sarcina mea

este ușoară. Deci acum voi, fraților, care voiți să vă spălați prin apa Botezului, ca să vă faceți fii iubiți ai lui Dumnezeu, aveți trebuință de pocăință, ca, prin ea să dobândiți iertarea păcatelor celor de mai dinainte. Dar acum când arătați o osârdie ca aceasta către Hristos, Dumnezeul nostru, căci, crezând întru El, gata sunteți a muri pentru dânsul și de unde, mai înainte ați vrut să întoarceți pe alții, acum singuri aceasta o voiți, să știți că acum ați luat iertare și ați câștigat biruință asupra vrăjmașului celui nevăzut.

Știe Hristos, Dumnezeul nostru, a scoate lumină din întuneric și din vasele cele lepădate a scoate vase alese. Așa a făcut din Saul pe Pavel, din depărtat a făcut apostol și din prigonitor, învățător. Așa și pe voi acum, v-a făcut din pagini creștini, din necredincioși robi credincioși și din vrăjmași prieteni, de a căror întoarcere, toată adunarea diavolilor, fii întunericului, plâng și se tânguiesc; iar cetele sfinților îngeri, fii luminii, se bucură și se veselesc de luminarea voastră. Deci, să se apropie fiecare din voi și să-mi dea numele său în scris și, mai înainte de luarea Botezului, să țineți post. Postiți până în seară și când va apune lumina cea materială, atunci va răsări lumina cea nematerială prin Sfântul Botez”. Atunci s-au umplut toți de bucurie și s-au pregătit pentru Sfântul Botez.

Aceasta făcându-se, a venit Claudie logofătul în casa lui Nicostrat și l-a chemat la eparh: „S-a mâniat eparhul, înștiințându-se că ai chemat toți legații în casa ta și mi-a poruncit să te chem; deci vezi ce vei răspunde lui”. Venind Nicostrat la eparh și întrebând fiind de cei legați a răspuns: „Din porunca măriei tale, am luat pe doi creștini, ca să-i păzesc în casa mea, pe Marchelin și pe Marcu, cărora, pentru ca să le fac frică mai mare, am adus la dâșii pe alți legați și ferecați greu, ca privind la aceia și cunoscând ce fel de pătimiri îi așteaptă, poate s-or supune poruncii tale”. Iar eparhul l-a lăudat pentru aceasta și l-a liberat, zicând: „Mare dar vei lua de la părinții lor, de se vor întoarce prin tine la gândul nostru, ca apoi să fie liberați întregi și sănătoși”.

Întorcându-se Nicostrat cu Claudie acasă, i-a spus despre Sfântul Sebastian, că fiind prieten împăraților, este creștin și desăvârșit în dumnezeiasca învățătură și întărește numele creștinilor întru a sa credință; apoi arată că viața aceasta de acum este vremelnică și degrabă pieritoare, vestind alta după moarte, veșnică și mai bună. Și i-a mai spus cum a strălucit fața lui cu lumină cerească, cum a vindecat pe femeia lui de amuțirea cea de șase ani și a făcut-o de grăiește limpede. Acestea zicându-le, Claudie a zis: „Doi copii ai mei foarte mici sunt bolnavi, unul este

răcit, iar celălalt peste tot trupul este rănit; deci îl voi ruga pe el ca să-mi vindece fiii, pentru că nu mă îndoiesc, că cel ce a putut să dezlege limba celei mute de șase ani, va putea să vindece și pe fiii mei”.

Acestea zicând a mers degrabă la casa sa și, luând amândoi copiii pe mâinile sale, a venit în casa lui Nicostrat și, cazând înaintea picioarelor sfinților lui Dumnezeu, adică Sebastian și Policarp, a zis: „Fără îndoire, cred cu toată inima cum că Hristos, pe Care Îl cinstiți voi, este Dumnezeu adevărat; iată am adus aici pe acești doi copii ai mei bolnavi, ca prin voi să se mântuiască de moarte”. Iar dumnezeieștii bărbați au zis către dânsul: „Degrabă fiecare dintre dânșii vor primi vindecare de orice boală vor avea, în vremea când vor intra în sfânta baie a Botezului”. Atunci Claudie a strigat: „Cred în Hristos și voiesc a fi creștin!”.

Pregătindu-se toți pentru Sfântul Botez, se scria numele fiecăruia și se da preotului; și, mai înainte decât toți, și-a dat numele Tracvilin, tatăl lui Marchelin și Marcu; iar după dânsul alți șase prieteni ai lui: Ariston, Criscentian, Evtihian, Urban, Vitalie și Iust. După aceștia, Nicostrat cu fratele său, Castorie și Claudie, logofătul; după dânșii, doi fii ai lui Simforian și Felix; apoi Marchia, mama lui Marchelin și Marcu, Simforosa, femeia

lui Claudie și Zoe, a lui Nicostrat; apoi toată casa lui Nicostrat, bărbați și femei, până la treizeci și trei de suflete; iar la sfârșit toți cei ce erau prin legături, șaisprezece la număr. Însă numărul tuturor celor ce s-au botezat de Sfântul Policarp era de șaiszeci și patru. Iar primitor din botez era Sfântul Sebastian și ale femeilor erau primitoare Beatrix și Luchina.

Mai întâi de toți au fost aduși copiii lui Claudie, în sfânta baie a Botezului și îndată s-au vindecat de neputințele lor, încât nici urme de răni ce au avut pe trupurile lor n-au rămas. După aceștia s-a adus Tracvilin, care era cuprins nu numai de neputința bătrâneților, ci și cu boala podagrei și a hiragriei, încât abia putea a se purta de mâinile altora și, dezbrăcând hainele de pe dânsul ca să-l bage în sfânta baie a Botezului, îl durea foarte rău trupul. Și l-a întrebat pe el Sfântul Policarp: „Crezi, fără îndoială, cum că unul născut, Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos este puternic a-ți da sănătate și a-ți ierta păcatele?”. Iar Tracvilin a răspuns: „Cred că Hristos, Fiul lui Dumnezeu toate le poate, însă eu numai această voiesc de la bunătatea Lui, ca să mi se ierte păcatele, iar de durerea trupului nu bag seamă”. Toți cei ce stau împrejur au plâns de bucurie și rugau pe Domnul, ca să arate roada credinței lui.

Începând Botezul, l-a întrebat: „Crezi în Tatăl și în Fiul și în Sfântul Duh?”. Și când a răspuns: „Cred”, îndată – încă fiind cuvântul pe buzele lui – i s-au dezlegat mâinile și picioarele și i s-au întărit pulpele și gleznele lui, încât toată neputința bătrâneților s-a depărtat de la dânsul, devenind ca vulturul și a strigat: „Tu ești unul Dumnezeu adevărat, pe Care această lume ticăloasă nu Te știe!”. După dânsul toți ceilalți s-au botezat câte unul. Apoi șaisprezece zile din vremea cea dată lui Marchelin și Marcu, le-a petrecut lăudând pe Dumnezeu în psalmi ziua și noaptea, întărindu-se și pregătindu-se, către nevoința mucenicească, pentru numele lui Hristos.

Împlinindu-se treizeci de zile Agrestie Hromatie, eparhul cetății Romei, chemând la sine pe Tracvilin, tatăl lui Marchelin și Marcu, l-a întrebat despre fiii lui: „Plecatu-s-au, oare, ca să se depărteze de la creștinătate?”. Iar Tracvilin a răspuns: „Pentru facerea ta de bine nu este destul nici un cuvânt al gurii mele, spre a-ți mulțumi. Căci de nu ai fi oprit tu cu blândețe, răspunsul cel de moarte dat asupra fiilor mei și de nu i-ai fi lăsat atâtea zile, apoi eu m-aș fi lipsit de fii, iar ei n-ar mai fi avut tată. Dar acum se bucură împreună cu mine, toate rudeniile și iubiții prieteni, încă și măria-ta, precum mi se pare; căci morților s-a

dăruit viață, celor supărați veselie, iar celor întristați li s-a întors mângâierea”.

Atunci eparhul, socotind că fiii lui se vor închina zeilor, a zis: „Deci, veniți în ziua cea de pe urmă, ca fiii tăi să pună tămâia cea datoare zeilor”. Auzind acestea, Tracvilin a zis: „Prea luminate bărbat, de ai fi pus întrebarea ta pentru mine și pentru fiii mei în cumpăna judecății celei drepte, ai fi putut cunoaște ce fel de putere este numirea creștinească”. Eparhul a zis: „Te îndrăcești, Tracviline?”. Iar Tracvilin a zis: „Până acum mă îndrăceam cu trupul și cu sufletul, dar, cum am crezut în Hristos, îndată am primit sănătatea sufletului și a trupului meu”. Eparhul a zis: „Iată, precum văd eu, pentru aceasta am lăsat și am dat vreme fiilor tăi, că nu numai să-i întorci de la rătăcire, ci să te întoarcă și pe tine către a lor rătăcire”.

Tracvilin a răspuns: „Rog a ta strălucire, ca însuși acest nume rătăcire să-l judeci și să vezi ce lucruri se cuvine a le numi cu acest nume – rătăcire”. „Spune tu mai bine căror lucruri este potrivit numele de rătăcire” a zis eparhul. Atunci Tracvilin a răspuns: „Întâia rătăcire este a lăsa calea vieții și a umbla pe calea morții”.

Eparhul a zis: „Și care este calea morții?”. Iar Tracvilin a zis: „Dar nu ți se pare că aceasta este calea morții, a da nume dumnezeiesc oamenilor celor muritori de rând și a se închina chipurilor lor, cele făcute din lemn și piatră?”. Eparhul a zis: „Dar nu sunt zei cei cărora ne închinăm noi?”. Tracvilin a răspuns: „Cu adevărat nu se cuvine a avea zeu pe acela pentru care se citește în cărțile de obște că sunt răi, nedrepti și cumpliti, că au avut părinți fărădelege, că ei au viețuit în necuvioșie, nedreptate și în minciuni, încât au murit ticăloșește. Au doară, mai înainte până a nu împărăți Cron peste cretani și mânca trupurile fiilor săi, mai înainte de acea vreme, zic, nu era Dumnezeu în cer? Apoi după aceea Critul, având împăratul său cerurile, nu aveau Dumnezeu? Cu adevărat rătăcesc cei ce zic că Die, fiul lui Cron, stăpânește tunetele și aruncă fulgerele, căci era ca un om, pe care îl stăpânea răutatea și pofta trupească. Pe cine n-a prigonit acela, căci nici pe tatăl său nu l-a cruțat? Sau cu ce nelegiuri nu s-a spurcat acela, care și pe sorăsa cea născută dintr-un pânțec, și-a luat-o femeie? În toate zilele prin târguri, prin ulițe, prin case și prin tot locul se povestește în cărți de necurata Ira, căci se spune că sora lui Die este și femeia lui. Iar răpirea lui Ganimet, copilul cel frumos, au doar se tănuiește și de către înșiși închinătorii lui Die? Deci, nu crezi, prea luminate

bărbat, că rătăcești, cinstind pe zeii cei plini de niște fapte rele ca acestea, pentru care legile romanilor la multe feluri de pedepse îi dau pe oameni? Pe unii ca aceștia îi cinstești tu și, lăsând pe Atotputernicul Dumnezeu, Care împărățește în ceruri, zici pietrei: „Dumnezeul meu ești tu!”, iar lemnului: „Ajută-mi mie!”. Zis-a eparhul: „De când a început a se huli zeii și a întoarce oamenii de la închinarea lor, cu multe întâmplări rele se primejduiește împărăția romanilor”.

Tracvilin a zis: „Nu este așa, ci de vei citi scrisorile lui Livie, vei afla acestea, că din oastea romanilor care adusesese jertfă diavolilor, într-o zi au căzut mai mult de patruzeci și două de mii. Nici aceasta nu este tăinuită de către tine, cum că francii au luat Capitoliul și toată puterea romanilor s-a făcut lor de batjocoră. Multe cetăți nespusă robie și diferite feluri de ucideri a răbdat cetatea Romă, mai înainte de a cunoaște oamenii pe Dumnezeu cel adevărat. Iar acum, de când a început a se cinsti nevăzutul și adevăratul Dumnezeu, de cei ce cred în El, împărăția romanilor este fără de tulburare și fără de supărare; căci Dumnezeu, pentru aleșii Săi, a îngrădit-o cu pace. Dar un Dumnezeu atât de bun, nu se cunoaște de voi și toate facerile de bine care se fac de Ziditorul, se socotesc că sunt de la zidire”.

Aşa vorbind între dânsii, au început cuvânt despre Iisus Hristos Domnul şi i-a spus Tracvilin cum Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât pe pământ, nedespărţindu-se de ceruri şi S-a îmbrăcat cu trup ca să mântuiască sufletele omeneşti de pierzare. Apoi toate cele ce Tracvilin le-a ştiut de la sfinţii Sebastian şi Policarp şi mai ales din darul lui Dumnezeu, Care înţelepţeşte pe omul credincios, pe acelea le-a spus înaintea eparhului, însuşi Domnul dându-i gură şi înţelepciune şi nimeni n-a putut să i se împotrivească şi nici cel ce se împotrivea lui să-i răspundă. Şi i-a mai spus că multă vreme a zăcut în podagră şi hiragră, la toate mădularele lui şi îndată fără de veste s-a făcut sănătos, cu darul lui Hristos, în vremea când a crezut în El cu inimă bună.

Având şi eparhul boala podagrei de demult, a poruncit celor ce stăteau înaintea ca să ia pe Tracvilin şi să-l ducă, iar noaptea, a trimis în taină şi l-a chemat la dânsul rugându-l şi plătindu-i, ca să-i spună doctoria cu care s-a vindecat. Iar Tracvilin a zis: „Să ştii, măria-ta, că Dumnezeul nostru foarte rău Se mânie asupra celor care vor a vinde sau a cumpăra darul Său. De voieşti să te vindeci de boala ta, apoi crede în Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi te vei tămădui, precum mă vezi şi te văd. Că eu abia eram purtat de alţii şi unsprezece ani de grea boală am fost la toate venele şi

încheieturile și alții îmi aduceau mâncarea la gură. Iar când am crezut în Hristos Dumnezeu, îndată am dobândit tămăduire și cu darul Mântuitorului meu sunt întreg și sănătos”.

Eparhul a zis: „Rogu-mă ție să aduci la mine pe acela ce a fost mijlocitor sănătății tale, căci dacă va putea să-mi dea și mie vindecare, apoi și eu mă voi face creștin”. Deci, mergând îndată, Tracvilin a chemat pe Sfântul Policarp și apoi pe Sebastian și au învățat pe Agrestie Hromatic, eparhul și pe Tivurtie, fiul lui, sfânta credință în Iisus Hristos. Și au sfărâmat pe toți idolii care erau în casa lui, mai mulți de două sute: pe cei de lemn i-au ars, pe cei de piatră i-au sfărâmat, iar pe cei de aur și de argint i-au tăiat bucățele și i-au împărțit la săraci.

Deci sfărâmați și zdrobiți fiind idolii, s-a arătat eparhului un tânăr frumos și preastrălucit, zicându-i: „Domnul nostru Iisus Hristos, întru care ai crezut, m-a trimis la tine ca să primești sănătate în toate măduarele tale”. Atunci eparhul, îndată cu cuvântul s-a făcut sănătos și, sculându-se, a vrut să cadă la picioarele celui ce se arătase, ca să i le sărute. Iar acela a zis către dânsul: „Vezi să nu te atingi de mine, pentru că încă nu ești spălat cu Sfântul Botez de necurăția idolească”. Acestea zicându-i, s-a făcut nevăzut.

Atunci eparhul cu fiul său, au căzut la picioarele sfinților strigând: „Unde este adevăratul Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos unul născut Fiul Atotputernicului Dumnezeu pe care îl propovăduiți voi, o! buni învățători?”. Iar sfinții au sfătuit pe eparh să lase dregătoria eparhiei să nu mai facă judecăți, în care era dator să cerceteze pe creștini să-i judece, să-i muncească, nici să meargă la priveriștea păgânilor, ci să se îndeletnicească întru învățătura înțelepciunii duhovnicești; apoi degrabă a făcut el aceea. Iar când s-a apropiat de Sfântul Botez a fost întrebat: „Crezi întru Unul Dumnezeu?”. El a zis: „Cred”. „Te lepezi de idoli?”. Și a zis: „Mă lepăd”. „Te lepezi de toate păcatele tale?” a zis preotul. Atunci el a răspuns către preot: „De la început trebuia să mă întreb. Deci, mă voi îmbrăca iarăși în hainele mele și nu voi primi Sfântul Botez, până ce mai întâi nu mă voi lepăda de păcatele mele. Mă voi împăca cu aceia cu care am avut vrajbă. Pe care i-am mâniat, către aceia voi arăta dragoste. Iar de la cei ce au minie asupra mea, de la aceia voi cere iertăciune. Toate datoriile datornicilor mei le voi ierta. Iar de am luat de la cineva ceva cu sila, aceluia voi întoarce îndoit. După moartea femeii mele am avut două fiitoare, pe acelea le voi da după bărbat cu zestre de nuntă. Voi libera robii și roabele. Toate lucrurile dregătoriei mele și ale casei le voi rânduie după

Dumnezeu și atunci cu îndrăzneală voi zice: Mă lepăd de toate păcatele mele și voi primi Sfântul Botez”. Aceste cuvinte ale lui au plăcut sfinților și s-a amânat botezul o vreme, până a împlinit cu fapte toate cele spuse. Apoi i-au botezat pe amândoi în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, împreună cu toată casa, încât s-au făcut până la o mie patru sute cei din nou luminați, bărbați și femei.

În acea vreme era mare prigoană asupra creștinilor, încât nu era cu puțință nici bucate a cumpăra, nici apă a-și scoate cineva, de vreme ce cu sfatul păgînilor, pretutindeni erau puși idoli mici și străji multe prin târguri, pe ulițe, pe la fântâni, pe la izvoare, pâraie; încât toți care ar fi vrut să cumpere ceva de-ale mâncării sau să ia apă, mai întâi trebuiau să se închine idolilor ce erau acolo. Și aceasta au scornit-o paginii, ca să-i prindă mai lesne pe creștini și să-i dea la munci. Văzând credincioșii aceasta, erau într-o mare mâhnire, pentru că nu le era cu puțință a căpăta de undeva mâncare sau băutură, fără închinare la idoli, de care fugind, mai bine răbdau foamea și setea decât să se închine lor.

Atunci Hromatie a poruncit tuturor credincioșilor, care erau în Roma, să ia pe ascuns din casa sa mâncare și apă, căci era foarte bogat și se adunau

credincioșii în casa lui spre lauda lui Dumnezeu. Atunci era episcop al Romei fericitul Gaie, cu neamul din Dalmația, rudenia lui Dioclițian; acela săvârșea liturghia în casa lui Hromatic și împărtășea cu dumnezeieștile Taine pe poporul cel nou al lui Hristos. Iar pentru goana cea mare, care era asupra creștinilor, Hromatic a ieșit din Roma la oarecare moșii ale sale, pe care le avea în Campania, pentru că se temea că nu cumva să se afle la Roma de credința lui în Hristos și voia să viețuiască acolo fără grijă și mai cu libertate să țină sfânta credință. Deci, porunci creștinilor, că toți ce vor să se dea în lături de la prigoana asupra creștinilor și să viețuiască fără grijă, să meargă cu el la moșiile sale, făgăduind acolo tuturor hrană destulă. Atunci era nevoie ca împreună cu creștinii să meargă unul din cei doi sfinți, spre mângâierea și întărirea credinței și s-a făcut neînțelegere între cei doi sfinți, Sebastian și Policarp, pentru că fiecare dintr-înșii voia să rămână la Roma, pentru câștigarea cununii cele mucenicești. Atunci a zis sfântul episcop Gaie: „Dacă amândoi voiți a muri pentru Hristos, vă veți da în mâinile muncitorilor și veți lipsi atunci pe poporul credincios de mângâierea cea duhovnicească, din care cauză mie mi se pare sfinte Policarp, ca cel ce ai treapta preoției și ești plin din destul de înțelepciune dumnezeiască, să mergi împreună cu domnul

Hromatie, ca să mângâi cu învățătura pe creștini, să-i întărești pe cei ce se îndoiesc și să-i hrănești pe ei cu dumnezeieștile Taine”.

Auzind acestea, Sfântul Policarp s-a supus poruncii și a plecat împreună cu Hromatie și cu alți creștini din Roma. Deci, în ziua duminicii, săvârșind episcopul Sfânta Liturghie, a zis către credincioși: „Domnul nostru Iisus Hristos, știind neputința firii noastre, două căi a arătat celor ce cred într-însul; una mucenicia, iar altă mărturisirea; pentru că cel ce nu va putea să meargă pe cea mucenicească, acela să alerge pe cea a mărturisirii. Și de voiește cineva, să meargă cu fiii noștri duhovnicești, cu Hromatie și cu Tivurtie; iar cine va vrea să rămână aici, în cetate, pot să rămână și nici un loc al depărtării nu va despărți pe aceia care sunt împreună cu darul lui Hristos; iar eu , deși nu vă voi vedea cu ochii cei trupești, dar cu ochii mei dinăuntru, totdeauna veți fi împreunați”.

Zicând episcopul acestea, Tiburtie a strigat: „Mă rog ție, părinte, să nu ies de aici, căci doresc foarte mult pentru Dumnezeu meu, de ar fi cu putință și de o mie de ori să fiu omorât, ca să dobândesc viață veșnică”. Episcopul, bucurându-se de credința lui și de o râvnă ca aceea, a lăcrimat și rugă pe Dumnezeu ca toți cei ce rămân împreună

cu dânsul să poată a se nevoi și să se învrednicească cununei mucenicești. Deci cu episcopul au rămas Marchelin și Marcu și tatăl lor Tracvilin, sfântul Sebastian și tânărul cel frumos cu trupul și mai frumos cu sufletul, Sfântul Tiburtie; asemenea și Nicostrat protoschiniarul, cu fratele său Castorie și cu femeia sa, Zoe și Claudie, cu fratele său Victorin și cu fiul său Simforian, care a fost vindecat de boala apei; numai aceștia au rămas în Roma, iar toți ceilalți au plecat cu Hromatie și cu Policarp. Iar după ducerea lor, sfântul episcop a hirotonisit diaconi pe Marchelin și Marcu, iar pe tatăl lor, Tracvilin, l-a sfințit preot și pe Sfântul Sebastian, care purta cele ostășești, l-a făcut apărător al Bisericii.

Dar de vreme ce nu avea loc tănuit în care ar putea săvârși Sfânta Liturghie, pentru aceasta petrecea la un oarecare dregător împărătesc, cu numele, Castul, lângă palat. Pentru aceea și-au ales petrecerea lor acolo, pentru că și Castul era creștin în taină, împreună cu casnicii săi; iar pentru că legea închinării de idoli era pretutindeni, nu lua seama la cei ce viețuiau în palatele împărătești - că nimeni nu gândea că s-ar înrădăcina credința creștinească chiar în palat - De aceea sfinții puteau cu înlesnire a se tăinui la Castul, săvârșind dumnezeieștile slujbe. Deci stând ei acolo, ziua și noaptea o petreceau în rugăciuni,

lacrimi și post și rugau pe Dumnezeu ca să-i învrednicească de cunună cea mucenicească. Veneau la dâșii femei și bărbați pe ascuns, cei ce văzuseră tămăduirile făcute de dâșii; căci cu rugăciunile lor se da bolnavilor sănătate, orbilor vedere și duhurile cele necurate se alungau din oameni; pentru aceea mulți dintre dâșii primeau sfânta credință în taină.

Odată, mergând Sfântul Tiburtie în cale, a văzut pe un om care căzuse de pe casă sa și se rănise rău; toți ai casei plângeau; pe acela l-a făcut întreg și sănătos cu rugăciunea sa și omul acela a trecut la creștini cu toată casa și s-au botezat.

Sosind vremea pătimirii sfinților, mai întâi fericită Zoe, femeia lui Nicostrat, a ieșit la nevoie, căci, rugându-se ea lângă mormântul Sfântului Apostol Petru, a fost prinsă de cei ce pândeau pe creștini și dusă la judecată, unde, fiind silită să aducă tămâie idolului Aris nu s-a supus. Pentru aceea a fost aruncată în temniță întunecoasă și acolo a fost chinuită cu foame șase zile. După această a fost scoasă și spânzurată de păr, deasupra unui fum ce ieșea din gunoi și, astfel, și-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu, iar trupul ei a fost aruncat în Tibru. Sfânta Zoe s-a arătat în vedenie Sfântului Sebastian și i-a spus despre sfârșitul său; iar el, dacă a spus aceasta lui Tracvilin, acesta a strigat:

„Iată femeile ne întrec! Deci, pentru ce să mai trăim noi?”. Apoi a mers în același loc, la mormântul Apostolului și acolo a fost ucis de pagini cu pietre și aruncat în Tibru. Nicostrat și Castorie, împreună cu Claudie, cu Victorin și cu Simforian, au fost prinși și aduși la eparhul cetății, cel cu numele Favian, pe când căutau trupurile sfinților pe malul Tibrului. Pe aceștia, eparhul silindu-i către jertfă zece zile, pe de o parte cu momeli, pe de alta cu îngroziri și munci și nesporind nimic, a poruncit să-i înece în râu, legându-le câte o piatră mare de grumaji.

Pe Sfântul tânăr Tiburtie l-a arătat, pe ascuns, păgânilor un mincinos creștin, cu numele Curtuat, care era lup îmbrăcat în piele de oaie; și, prinzându-l, l-a adus legat la judecată, la același eparh Favian, împreună cu Curtuat cel ce părea creștin. Deci Curtuat, venind la judecată, îndată s-a arătat vicleșugul său, căci numai cu chipul se arăta a fi creștin, iar înăuntru era plin de păgânătate. Acesta a fost martor și văditor al lui Tiburtie, cum că el numea diavoli pe zeii romanilor. Dar sfântul se arăta adevărat și cu mare bărbăție mărturisitor al numelui Domnului nostru Iisus Hristos. Și a zis către dânsul judecătorul: „Nu face așa de mare rușine neamului tău, atât de cinstit, că ești fecior de părinte slăvit și ți-ai ales viața

creștinească necurată și urâtă, căreia îi urmează ocară și munci, moarte și defăimare”.

Sfântul Tiburtie a răspuns: „O! preaînțelepte bărbat și judecător al Romei! De vreme ce nu voiesc a cinsti și a avea între zei pe desfrânata Venera și pe amestecătorul de sânge Die, pe mincinosul Ermis și pe mâncătorul de fii Cron, de aceea îmi zici că ocărăsc neamul meu? Dar eu îți spun că am înmulțit cinstea neamului meu, cinstind pe unul adevărat Dumnezeu, care împărățește în ceruri, închinându-mă și numindu-mă rob al lui. Tu mă îngrozești cu munci? Ce lucru înfricoșat ne este nouă creștinilor a pătimi pentru Dumnezeul nostru prin sabie? Dar prin aceea ne vom dezlega de temnița cea trupească și vom dobândi cereasca libertate. Sau prin foc? Dar noi, mai mare văpaie poftind, am stins văpaia în trupurile noastre și apoi de acestea să ne temem? Sau de surghiunie? Dar Dumnezeul nostru este pretutindeni și oriunde suntem noi cu Dumnezeu, acolo este locul nostru”.

Atunci Favian a poruncit să aducă mulțime de cărbuni aprinși să-l pună desculț pe sfânt deasupra lor; apoi a zis către dânsul: „Sau adu tămâie zeilor noștri pe acești cărbuni sau te suie desculț pe ei”. Iar Sfântul Tiburtie, însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci, s-a suit deasupra lor desculț și umbla pe dâșii ca pe niște flori roșii și

moi și a zis către judecător: „Lasă necredința ta și cunoaște că Dumnezeuul meu este adevărat, Care poruncește stihiiilor și tuturor zidirilor; iar tu de poți, în numele lui Die al tău, pune mâna în apă fiartă și să vezi nu vei primi arsuri? Iată eu, în numele Domnului meu Iisus Hristos, umblu pe acest foc ca pe niște flori rourate, precum vezi, pentru că Ziditorului nostru toată făptura Îi slujește”. Judecătorul zise: „Cine nu știe că Hristos al vostru va învățat meșteșug de vrăjitorie?”. Sfântul răspunse: „Taci, ticălosule, nu îndrăzni a pomeni cu hulă, prin buzele tale cele purtătoare de venin numele cel atât de mare și înfricoșat; nu face urechilor mele atâta necaz, ca să te aud lătrând asupra numelui Domnului meu”.

Atunci Favian, mâniindu-se, l-a osândit la moarte și a fost dus la drumul ce se numea Lavicansc, departe ca de trei stadii de cetate. Și acolo, rugându-se lui Dumnezeu, a fost tăiat și îngropat în același loc de un creștin oarecare, unde s-a arătat poporului mare dar dumnezeiesc, prin rugăciunile Sfântului Tiburtie.

După aceasta, același Curtuat, care numai cu chipul era creștin, a vestit paginilor despre Castul, Marchelin și Marcu. Deci, Sfântul Castul, după cea de a treia întrebare și de trei ori spânzurare și muncire, fiind aruncat într-o groapă și astupat cu

pământ de viu s-a săvârșit; iar pe Marchelin și pe Marcu i-a pus Favian la butuc, le-a pironit picioarele cu cuie de fier și le-a zis: „Veți sta astfel până când veți aduce închinare zeilor”. Dar pironiți fiind pe un lemn, cântau: „Iată ce este bun sau ce este frumos, fără numai a locui frații împreună”. Și au stat așa o zi și o noapte, cântând și rugându-se; iar a doua zi au fost împunși cu sulitele în coaste, chiar în același loc; și așa și-au primit sfârșitul muceniciei.

Săvârșindu-și acești sfinți pătimirea lor, s-a aflat și de Sfântul Sebastian, despre care a spus eparhul împăratului. Deci, chemându-l la sine Dioclețian, i-a zis: „Eu totdeauna te-am avut între cei dintâi în palatele mele, iar tu, cugetând cele împotriva sănătății mele, te-ai făcut vrăjmaș mie și dușman zeilor mei, deși până acum ai tăinuit această răutate”. Sfântul Sebastian a zis: „Eu pentru sănătatea ta am rugat totdeauna pe Hristos și am cerut pace împărăției romanilor și m-am închinat împăratului ceresc, socotind că este lucru cu nedreptate a se închina cineva pietrii și a căuta ajutor de la dânsa, că aceea este lucru arătat cum că este lucru al celor fără de minte”.

Atunci, mâniindu-se Dioclețian, a poruncit să-l ducă afară din cetate și să-l lege de stâlp gol, în mijlocul unui câmp și să-l străpungă cu săgeți.

Deci fiind pus el acolo, ca o țintă, mulțime de ostași au săgetat cinstitul său trup și înconjurându-l unii de o parte și alții de alta i-au umplut tot trupul de săgeți; apoi, părîndu-li-se că a murit, s-au dus lăsându-l așa legat și plin de săgeți. Când femeia Sfântului mucenic Castul, cu numele Irina, s-a dus noaptea să ia și să îngroape trupul Sfântului Sebastian, l-a găsit viu și l-a dus în casa sa; apoi în puține zile s-a tămăduit de răni și s-a făcut cu totul sănătos. Și, adunându-se la dânsul creștinii în taină, îl rugau să iasă din Roma, precum au făcut și alți creștini, ca să nu cadă iarăși în mâinile păgânilor. Iar el, făcând rugăciune, s-a dus și a stat pe scările palatului Eliogavalilor, și când treceau pe acolo împărații, văzându-i sfântul, a strigat: „Popii zeilor voștri o, împăraților, vă tulbură pe voi cu vrăjile lor cele necurate, dându-vă știri mincinoase despre creștini, care ar fi potrivnici împărăției romanilor. Dar vedeți că mult vă folosesc creștinii, pentru că se roagă în rugăciunile lor pentru cetatea aceasta; căci nu încetează a se ruga pentru împărăția voastră și pentru sănătatea tuturor ostașilor romani”.

Acestea grăind sfântul, a căutat spre dânsul Dioclețian și a zis: „Oare tu ești Sebastian pe care nu demult am poruncit să te omoare cu săgeți?”. Sfântul a răspuns: „Pentru aceasta a binevoit a mă învia Domnul meu Iisus Hristos ca să fiu viu către

voi și înaintea întregului popor să fiu martor nedreptății voastre, căci cu judecată nedreaptă ați ridicat prigoană asupra creștinilor, robii lui Hristos”. Atunci Dioclețian a poruncit să-l prindă și să-l ducă la hipodrom.

Acolo sfântul răbdător de chinuri, cu mare glas proslăvind pe Hristos, iar pe idoli și rătăcirea romanilor ocărându-le, a fost bătut cu bețe până la moarte și a trecut în glasul bucuriei către Hristos, puiorul de nevoie, ca să primească cununa biruinței, pentru nevoia sa cea bună. Iar sfântul lui trup l-au aruncat paginii noptea în groapă adâncă cu noroi, ca să nu-l afle creștinii și să-l ia. Dar sfântul s-a arătat în vedenie Luchiniei, femeia cea dreptcredincioasă și a zis: „Să te duci la groapa cea cu noroi, care este aproape de Chirca și vei găsi acolo trupul meu spânzurat în cuie și, luându-l, să-l duci în catacombe și să se îngroape în ușa peșterii, lângă mormintele apostolești”. Și îndată acea fericită femeie, luând slugile sale, s-a dus în miezul nopții la groapa cea arătată și, luând cu bună cucernicie trupul cel mucenicesc, l-a îngropat cu cinste, la locul unde i se poruncise, lăudând pe Hristos, Dumnezeuul nostru, a cărui slavă este în veci. Amin.

